

RECUPEREM ELS COMUNS RURALS

Una invitació a deixar empremta
a través del teu patrimoni

FUNDACIÓ
EMPRIUS
CONSTRUÏM COMUNS RURALS

La Fundació Emprius

La Fundació Emprius va néixer l'any 2022 amb una voluntat clara: **recuperar la cultura comunal rural i posar-la al servei de la Vida, de la comunitat i del territori.** Som conscients que moltes persones, després d'anys i generacions d'esforç i compromís amb la terra, es pregunten què en serà d'aquests espais quan ja no hi siguem. Camps, masos, boscos o cases de poble que formen part de la nostra història i del nostre llegat col·lectiu.

A Emprius oferim una via perquè aquests béns puguin seguir tenint una funció comunitària: **acollint projectes agroecològics, iniciatives de cures, habitatge cooperatiu o espais de gestió col·lectiva.** Donar una propietat a la Fundació Emprius és una manera de garantir que allò que hem rebut o construït no caigui en l'especulació, sinó que continuï servint al bé comú. Gestionem els béns amb criteris d'interdependència, d'ecodependència i d'arrelament al territori, assegurant-ne l'ús social i ecològic.

En un context de crisi social i climàtica, aquest gest és una aposta per **construir horitzons de cooperació i resiliència.** Si tens una propietat rural i t'agradaria que continués donant vida, posa't en contacte amb nosaltres.

Fundació Emprius

Recuperem els comuns rurals

Els nostres principis

Comunalisme

Creiem que la vida digna només pot sostenir-se des del comú. Fomentem formes de compartir i gestionar els recursos, la producció i les relacions basades en la cooperació per deixar enrere les dinàmiques individualistes que han trencat els vincles amb el territori i entre nosaltres.

Ruralisme

Reivindiquem el món rural com a espai viu, ple de coneixement i possibilitats. Posem l'accent en les necessitats, les capacitats i el potencial de la Catalunya rural, enfront d'una cultura urbanocèntrica que sovint l'ha menystingut. Tornar la mirada al territori és, també, recuperar una manera més humana i equilibrada d'habitar el món.

Els valors que ens guien

Agroecologia i sobirania alimentària

Volem comunitats amb models de vida i d'alimentació justos, arrelats i respectuosos amb la terra i les persones.

Resiliència i regeneració

Treballem per teixir una xarxa de comunitats i projectes capaços d'adaptar-se i regenerar el seu entorn.

Democràcia radical

Practiquem una gestió transparent i participativa, tant dins d'Emprius com en tots els projectes que impulsem.

Feminismes

Incorporem la mirada feminista i l'ètica de la cura en la manera com ens organitzem, ens relacionem i actuem.

Suport mutu i solidaritat

Compartim coneixements, experiències i recursos en xarxes del territori. Som conscients dels privilegis que podem tenir, i els posem al servei d'una solidaritat activa, compromesa i transformadora.

Línies d'acció

Gestió i custòdia del patrimoni

Rebem donatius i herències per poder adquirir patrimoni que cedim a projectes comunitaris en l'àmbit rural. Els projectes que custodien les propietats segueixen els valors d'Emprius i tenen un impacte social i ecològic positiu en el seu territori.

Propiciar i difondre la cultura comunalista

Defensem la gestió comunitària i comunal com una proposta de gestió més justa i transformadora de l'entorn que ens permet avançar cap a una transició ecològica més justa. Acompanyem comunitats, fem recerca i difusió d'aquests principis comunals.

Eines compartides

Estem construint un catàleg d'eines útils distribuïdes per al territori català, destinades a l'agricultura, la bioconstrucció i l'autoconstrucció i el posem a disposició de projectes col·laboratius.

Funcionament

La Fundació Emprius és una entitat sense ànim de lucre, amb una estructura participativa i transparent que inclou diverses comissions i espais de treball que vetllen per la missió de l'entitat, d'acord amb els seus estatuts públics. Els béns que s'incorporen (habitatges, terres, espais rurals) passen a gestionar-se amb finalitats d'interès general i d'ús social, des del bé comú i no des de l'especulació. Aquests espais es destinen a projectes agroecològics, habitatge cooperatiu, espais culturals i comunitaris, de manera que es potenciï la vida i el territori. Tot el procés està guiat per la transparència, la sostenibilitat i la rendició de comptes, perquè qui comparteix la seva propietat tingui la certesa que el seu llegat serveix a una proposta col·lectiva, arrelada i digna.

Els comunals

Els comunals formen part d'una llarga tradició catalana (i de la resta de països) de **gestió col·lectiva del territori**. Durant segles, els veïnats del pobles gestionaven col·lectivament terres, boscos, pastures o aigua per garantir la vida de tothom. Eren espais d'ús comú, sostinguts per la cooperació, on la comunitat tenia cura del seu entorn i n'obtenia els fruits de manera equitativa. Amb el temps, però, molts d'aquests comunals es van perdre a causa de les desamortitzacions liberals, la intensificació agrícola, el despoblament rural i l'abandonament.

A la Fundació Emprius volem recuperar aquest esperit com una proposta de futur. Volem reforçar l'arrelament al territori i **impulsar una nova economia local basada en la cura, la sostenibilitat i la cooperació**. Ja hi ha projectes en marxa que ho fan possible: masos recuperats per a habitatge cooperatiu, camps reactivats amb producció agroecològica, i espais comunitaris que tornen a ser punts de trobada, treball i vida col·lectiva.

Tenim **exemples de comunitats i finques** com la de Cal Cases (Santa Maria d'Oló), la de Can Parera (Sant Pere de Vilamajor) o la de Mas Les Vinyes (Sant Martí d'Albars), **projectes impulsors** de la creació de la Fundació, els quals són masos i espais rurals recuperats on s'està practicant la vida comunitària, l'agroecologia i la cura del territori. Un altre exemple és **Cal Cisteller**, la finca que hem comprat des d'Emprius amb el suport de la comunitat local per tal de cedir-la a la cooperativa El Cistell per a que albergui l'Ateneu Rural del Penedès.

Donar patrimoni

Tipus de donació

Oferim diferents maneres de col·laborar amb el projecte comunal, segons la situació i voluntat de cada persona. Es pot fer una **donació en vida**, incorporant la propietat al patrimoni d'Emprius perquè comenci a tenir un ús social immediat, o bé deixar un **llegat testamentari**, assegurant que el bé continuï donant vida més enllà del present. Acceptem finques rústiques, masies, habitatges, terrenys, eines o elements vinculats als béns immobles, que es destinen sempre a projectes d'interès general: iniciatives agroecològiques, habitatge cooperatiu, espais culturals o comunitaris.

Ús dels béns

Quan una propietat entra a formar part de la Fundació Emprius, aquesta es posa al servei del bé comú i de la vida comunitària. No es ven ni s'especula amb ella: es **cedeix en ús (en règim d'usdefruit o cessió d'ús)** a comunitats o col·lectius que desenvolupen projectes afins als valors d'Emprius.

Aquestes comunitats assumeixen el **compromís de mantenir, cuidar i regenerar els espais**, així com de respectar els principis que inspiren la Fundació. A més, fan una aportació econòmica periòdica a Emprius, una quota solidària per la cessió d'ús que ajuda a cobrir les despeses de gestió, manteniment i assessorament del projecte.

La Fundació acompanya activament les comunitats durant tot el procés, oferint suport tècnic, jurídic i humà, i vetlla perquè l'ús de cada propietat es mantingui fidel als objectius i valors fundacionals. D'aquesta manera, cada bé donat es converteix en un espai viu, cuidat i compartit, que segueix donant vida i sentit col·lectiu molt més enllà de qui el va donar.

Preguntes freqüents I

Què es farà amb la propietat que dono?

Cada bé que s'incorpora a la Fundació Emprius es destina a finalitats d'interès general i ús social. Pot acollir projectes agroecològics, d'habitatge cooperatiu, culturals o comunitaris, sempre garantint que es gestioni des del bé comú, la sostenibilitat i el respecte pel territori. Cap finca donada pot vendre's ni especular-s'hi: queda protegida per sempre com a patrimoni col·lectiu.

Què passa si la propietat és compartida amb més persones?

A Emprius podem acompanyar-vos en el procés per trobar una fórmula de donació que s'adapti a totes les persones propietàries. Podem facilitar eines, participar en reunions i ajudar a explorar opcions que permetin arribar a un acord satisfactori per a tothom.

Els acords de donació poden incloure condicions?

Sí. Es poden incorporar condicions específiques sempre que s'alineïn amb la missió fundacional d'Emprius.

En el cas d'una herència, aquestes condicions es poden incloure al testament (preferiblement consensuades prèviament amb Emprius per assegurar-ne la viabilitat). En el cas d'una donació en vida, les condicions s'acorden abans de formalitzar-la, de manera que la Fundació pugui garantir-ne el compliment.

Les condicions poden referir-se, per exemple:

- A la finalitat general d'ús de la finca: terres productives, cura del patrimoni immobiliari o tipologies de projectes admissibles.
- A la posada en marxa d'un projecte concret en una primera etapa.
- A aspectes més personals vinculats a la relació amb la finca.

Preguntes freqüents II

Puc mantenir algun vincle amb el lloc?

Sí. A Emprius valorem molt el vincle amb un territori i amb les finques que habitem, treballem per honrar-lo fent que aquestes finques allotgin projectes que estimin la terra i li donin vida. Moltes persones que fan una donació o cessió volen mantenir un vincle amb la finca, i això és perfectament possible. A Emprius busquem que cada cessió s'adapti a les característiques i voluntats de la donant, sempre que sigui possible conjugar-ho amb els valors fundacionals. Si ja tens un projecte o col·lectiu en marxa que comparteix els principis d'Emprius, és possible donar la propietat perquè sigui cedida específicament a aquest projecte, garantint-ne la continuïtat dins del marc comunal. Tot es fa de manera personalitzada, transparent i respectuosa amb la teva decisió.

Com puc afegir a Emprius a la meva herència?

Pots incloure Emprius al teu testament perquè el teu patrimoni quedi protegit com a bé comú. En aquest cas, és important trobar plegades la manera de garantir que la teva voluntat quedi ben recollida i jurídicament vàlida al testament, i que les condicions que hi vulguis incorporar siguin viables. Trobaràs més informació a emprius.cat/llegats

Què passa si la fundació deixa d'existir?

En el cas que una fundació fa fallida, la Generalitat s'assegura que tot el seu patrimoni passa a mans d'una altra Fundació amb fins fundacionals similars. Hem signat un [acord amb la Fundació de Coop57](#) per a que sigui aquesta fundació la beneficiària en l'hipotètic cas que Emprius tanqués. Coop57 és una entitat amb 30 anys d'història i és una peça estratègica de l'Economia solidària a Catalunya. A més, per la seva estructura organitzativa, permet que les persones interessades puguin participar de la seva governança. Els contractes de cessió en custòdia es dissenyen per a assegurar que es mantinguin els objectius de gestió de les finques i es respectin els col·lectius custodians fins i tot si es fes un canvi de propietat del patrimoni, per a que això no afectés a qui té el dret d'ús d'aquesta mentre es mantinguin els acords contractuals.

Altres formes de participar

Sòcies i donants

Apostem per tenir una **base de sòcies** que fan donacions regulars anuals. Les sòcies poden ser tant a **títol individual** (persones que donen suport i confiïn en Emprius) **com col·lectives** (entitats i col·lectius afins al projecte). Les sòcies no només contribueixen a fer possible el projecte sinó que hi poden participar de forma activa, col·laborant en les comissions de treball i participant de l'assemblea oberta anual d'Emprius. També rebem **donacions puntuals** de persones i entitats que volen destinar (una part de) certs ingressos o estalvis a contribuir amb l'enfortiment dels comuns rurals.

Els donatius a la Fundació Emprius es poden **desgravar fins al 80%** els primers 250€ i un **40%** a partir d'aquí (**45%** a partir del tercer any consecutiu).

Comunitat Emprius

Hi ha moltes persones fent possible Emprius; pots consultar [la nostra comunitat](#). T'agradaria formar-ne part?

Voldries participar d'alguna de les **comissions de treball**? T'animaries a fer extensió i fer arribar informació d'Emprius al teu territori? Ets experta en algun àmbit d'interès d'Emprius i t'agradaria ser part del nostre **consell assessor**? Tens molt vincles al teu territori i creus que podries facilitar que Emprius i desplegués algun projecte sent **ambaixadora territorial**?

Beneficiàries

Les beneficiàries de la fundació són els col·lectius que custodien el patrimoni, les terres i les infraestructures i duen a terme els projectes que són el que dona sentit a Emprius.

Si formes part d'un col·lectiu que voldria presentar un **projecte de custòdia**, envieu-nos la vostra proposta!

Contacte i primers passos

“ Tota pedra fa paret ”

El teu patrimoni pot contribuir a mantenir un món rural viu, resiliènt i comunitari.

Si tens una finca, un mas o un terreny i vols posar-lo al servei del bé comú, a la Fundació Emprius t'acompanyem en tot el procés.

Només cal fer un primer contacte amb el nostre equip per explicar-nos la teva voluntat.

Farem una visita o trobada per conèixer l'espai i valorar com donar-li continuïtat. Et preparem una proposta personalitzada i t'acompanyem en tota la gestió jurídica.

Contacta amb nosaltres al correu electrònic:

fundacio@emprius.cat